

ARMAGINTZA:
GERRA ONA DA
NEGOZIOENTZAT

GURE NEGOZIOA GERRA DA

<https://bagaudia.noblogs.org/>

Sarrera	5
Zergatik areagotzen da armamentu salerosketa?.....	11
Espainiak egindako esportazioak.....	12
Armamentu programa bereziak	14
Euskal armagintza	15
Euskal armagintzako mapa nagusia.....	18
INDUSTRIA DE TURBO PROPULSORES S.A. (ITP)	19
SENER, GRUPO DE INGENIERIA S.A	21
AERNNOVA AEROSPACE S.A.....	22
SAPA PLACENCIA S.A “Errealeko lehendakariaren arma fabrika”	23
DASSAULT AVIATION	24
Euskal armagintzan diharduten enpresak	25
Ikerketa militarra	26
Aeronautika Gela – Bilboko Ingeniaritza Eskola	29
Sener - Mondragon Unibertsitatea.....	30
FAAZ- Fabrikazio Aeronautiko Aurreratuko Zentroa	31
Tecnalia Research & Innovation.....	32
Banka armatua	33
Bukaera	35

Gure esker onak: Oussama Diab (azaleko irudia), Jon Martin(diseinua eta maketazioa), Uso (irudien moldaketa), Maolo (bloga eta aipuen itzulpena), Gasteizkoak Talde Antimilitarista (urteetan egindako lana).

Gaur egungo krisi eta gatazka globalaren agertokian, politikoki nahiz ekonomikoki areagotzen ari den militarizazio prozesu bat ikusten ari gara. Etengabe irabazi ekonomikoa bilatzen duen munduaren ordezkariak (politikariak, enpresariak, militarrek...) nazioa (edo Europa) babesteko ejertzitoak ezinbestekoak direla gogoratzen diguten aldiro gerra berriren bat prestatzen ari direla sumatzen dugu. Segidan armamentu eta gastu militarren aurrekontu partidak handitzeko gobernuen erabakiak hartzen dituzte, egun NATOkoko partaideek nahiz beste hainbat herrialdeetakoek egiten duten bezala.

Euskal Herrian 100 enpresa inguru daude arma ekoizpenarekin lotura zuzena dutenak. Erakunde publikoetatik jasotako diru languntzei esker enpresa hauek, euskal armagintza industria indartuz, sare korapilatsu bat sortu dute. Onartezina eta kezkarria da ITP, AERNNOVA, SENER edo SAPA bezalako euskal enpresek ekoizten dutenaren aurrean begiak nola ixten ditugun ikustea lan karga handitzearen truke. Onartezina baita ere enpresa horiek dauden herrietako eta lurraldeetako alkate eta gobernuak enpresa hauek fabrikatutako armekin beste herrialde batzuetako jendea hil eta suntsitzen dutela ahaztea. Enpleguaren eta garapen zientifiko-teknologikoaren mozorropean euskal enpresa hauek gerra hegazkin, helikoptero, tanke, misil, edota ibilgailu blindatuentzako osagaiak fabrikatzen ari dira.

Askotan, ekoizten dituzten produktuengatik, zaila egiten da arlo militarra eta zibila bereiztea elektronika, aeronautika edota teknologia aeroespazialaren garapenean oinarritutako alorretan egiten baitute lan enpresa nagusi hauek.

Enpresa, atal, prozesu eta zerbitzu gero eta gehiagok bat egiteko beharra dute produktu berriak sortzeko, egungo armamentuaren izaera anitzaren ondorioz. Horrela tresna hilgarriak ekoiztearen ardura saihesten da. Inork ez du beregain hartzen armak ekoiztearen ardura nagusia, baina zeregin horietan gero eta hedatuago dago euskal enpresen eta erakunde publikoen parte hartzea. Teknologia aurreratuen erabilpenari esker armamentu gero eta suntsigarriagoa ekoizten ari dira gainera.

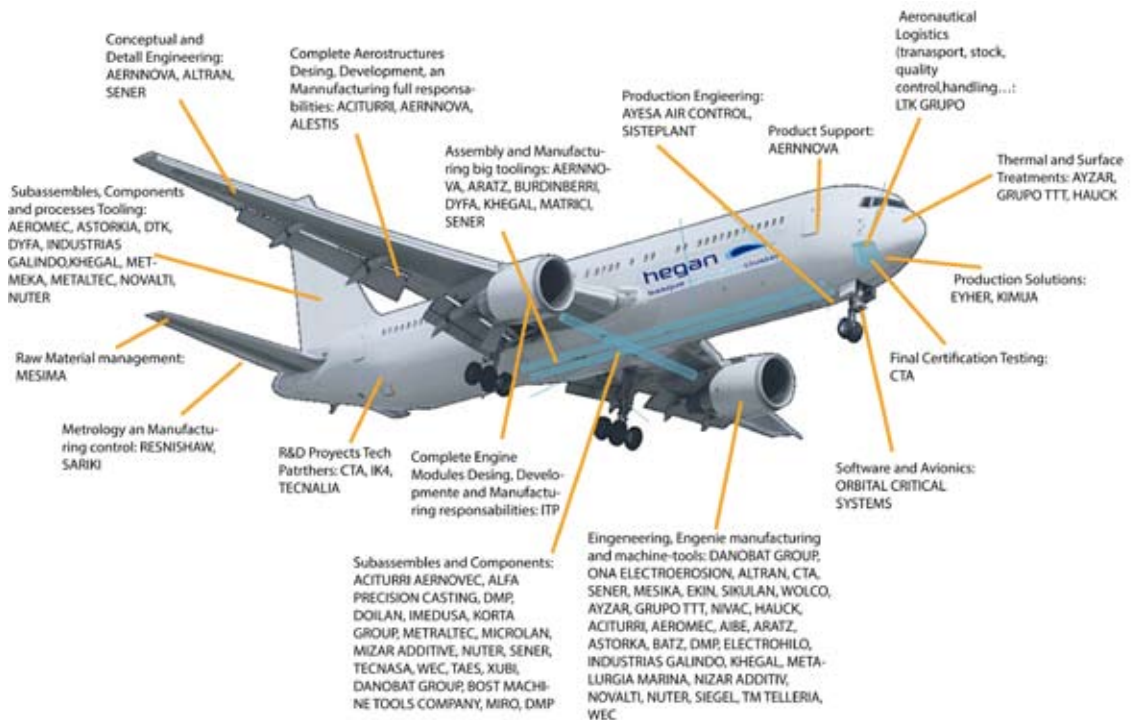
Industria militarrek produktuak ekoizteko enpresa txiki eta ertainak bilatzen ditu armagintza industriaren produkzio beharrek eraginda. Etengabe aldatzen ari den industria eta teknologia berri hau beharrezkoak dituen azpikontrata eta hornidura sarea sortzeko enpresa txiki nahiz ertain hauen espezializatzeko, egokitze eta berritze gaitasunaz baliatzen da. Dibertsifikazio honi esker ekoizten den armamentu berria enpresa guzti hauetara zabaltzen da.

“Euskal Herrian 100 enpresa inguru daude arma ekoizpenarekin lotura zuzena dutenak. Erakunde publikoetatik jasotako diru languntzei esker enpresa hauek, euskal armagintza industria indartuz, sare korapilatsu bat sortu dute. Onartezina eta kezkegarria da ITP, AERNNOVA, SENER edo SAPA bezalako euskal enpresek ekoizten dutenaren aurrean begiak nola ixten ditugun”.

Euskal Herriko armagintzaren azken urteetako gunerik indartsuena aeronautika sektorea da. Hiru euskal enpresa armagile nagusienek (Sener, Aernnova eta ITP) beraien interesak defendatzeko helburuarekin HEGAN, Euskadiko Aeronautika eta Espazioko Kluster Elkarte, sortu zuten. HEGANen biltzen diren enpresak 13.612 lagun enplegatzera heldu dira eta 2.247 milioiko fakturazioa eduki zuten 2016an. Ezin da ahaztu zuzen-zuzenean armagintza dela negozioaren zati handi bat (% 25 Senerren kasuan, %26 ITPrean eta %35 Aernnovarenean -enpresa beraiek emandako kopuruak direnez azpitik jotakoak). Erakunde publikoko ordezkariak, nahiz alderdi eta sindikatu etakoak lanpostuak, hazkundera, industriaren onurak edota tokiko ekonomia goraipatzen ari direnean euskal armagintzari onespina ematen ari dira.

Euskal industriarentzat Makina-Erreminta sektore giltzarria da. Estatu osoko sektorearen %80 baino gehiago hartzeaz gain, nazioartekotze eta teknologia maila oso altuak ditu. 1.500 milioi euro baino gehiagoko negozio bolumena sortzen du urtean eta Automozioa nahiz Aeronautika sektoreentzat funtsezko hornitzailea da, E.A.E.an pisu nabarmena duten sektoreak.

HEGAN klusterra 63 elkartek osatzen dute: Aernnova, ITP eta SENER kide sortzaile bezala; Aciturri, Aeromec, Aerospace Engineering Group, Aibe, Alestis, Alfa Precision Casting, Altran, Aratz, Astorkia, Ayesa Air Control, Ayzar, Batz Aerospace, Bost, Burdinberri, Danobat Group, DMP, Doilan, DTK, DYFA, Ekin, Electrobilo, EYHER, Grupo TTT, Hauck Heat Treatment, Imedusa, Industrias Galindo, Khegal, Kimua Group, Korta Group, LTK Grupo, Matrici, Mesima, Metalúrgica Marina, Met-Meka, Metraltec, Microlan, Mizar, Nivac, Novalti, Nuter, Ona Electroerosión, Orbital Critical Systems, Renishaw Ibérica, Sariki, Siegel, Sikulan, Sisteplant, TAES, Tecnasa, TM Tellería, WEC, Wolko Group, eta Xubi elkarte edo enpresak; CTA, IK4 eta Tecnalia; erakunde teknologikoak eta Densto, Mondragón, EHU eta Tecnun unibertsitateak.

Industria militarrek baliabide publiko kopuru ikaragarriak xahutzen ditu urtero. Armamentu erosketak diru publikoa erabiliz nahiz estatuak zero interesarekin finantzaturako kredituekin egiten da. Ikerketa + Garapen militarren (I+G militarren) emandako laguntzetan dirutza galantak jasotzen dituzte enpresa hauek.

Industria militarren bideragarritasuna Estatuko Aurrekontu Orokorretan gastu militarren urtero onartzen den kopuruaren menpe dago. Negozio borobila da. Teknologia militarra diseinatu, garatu, ekoiztu eta armamentu salerosketa gauzatzeko diru publikoa erabiltzen da.

Badirudi armagintza industriarekin lotura duten enpresak hauek direla krisi ekonomikotik libratzen diren bakarrak, esportazioen hazkunderari nahiz espainiar zein euskal administrazioen laguntzei esker. Espainia 6. edo 7. lekuan dago arma salmentaren munduko rankingean eta Frantzia 4.ean (urtearen arabera). Ondorioz gerraren eta interbentzionismo militarren munduko sustatzaile nagusien artean da Euskal Herria.

Eurofighter

Euskal Herrian nabarmentzekoak dira unibertsitate publiko eta pribatuek nahiz Teknologia Zentroek armagintza sektoreko enprekin, I+G lankidetzan proiektuen izenean aurrera daramatzaten ikerketa militarretarako proiektuak. Arma eraginkorragoak sortzeko ikerketa militarra bultzatzea nahitaezkoa da. Horretarako erakunde hauen laguntza beharrezkoa du armagintza industriak. I+G zibila I+G militarretik bereizten duen ezaugarri bakarra azken helburua da, biek teknologia bera partekatzen baitute.

Orokorrean teknologia militarren garapenerako programak armagintza sektoreko enpresek diseinatzen dituzte. Unibertsitateen eta teknologia zentroek programa horietan betetzen duten papera beren ezagutza zientifiko-teknologikoa eskaintzea da batez ere.

Banka publikoa eta pribatua bereziki aipatu beharrekoak dira, arma produkzioa eta salmenta finantzatzera baliabide ugari bideratzen baitituzte. Banka Armatu horrek kredituak ematean, bonu eta zor-agirien jaulkipenetan, akzio partaidetzetan, inbertsio funtsen kudeaketan eta esportazioak finantzatzean industria militarra hedatzen eta garatzen laguntzen du.

Egoera honen aurrean gaur egun bizitzen ari garen gerra egoera, errefuxiatuen uholde eta oro har militarizazioaren indartzean inguruko udal, enpresa, unibertsitate, banku eta abarrek duten ardura salatu nahi dugu. Ez du balio begiak ixteak. Gutxiago haurren, emakumeen nahiz gizonezkoen heriotza edo bizitza ez bizigarria eragiten duten tresna militarrek sortu, finantzatu edo horiek saltzetik ateratako irabaziekin poltsikoak betetzen ditugun bitartean.

STOP EUSKAL HERRIKO ARMAGINTZARI!!!

“Euskal Herrian nabarmentzekoak dira unibertsitate publiko eta pribatuek nahi teknologia Zentroek armagintza sektoreko enprekin, I+G lankidetzaren proiektuen izenean aurrera daramatzaten ikerketa militarreko proiektuak. Arma eraginkorrak sortzeko ikerketa militarra bultzatzea nabiaezkoa da”.

Zergatik areagotzen da armamentu salerosketa?

Gerra egoera iraunkor bat dago armagintza industria iraunkor bat existitzen denetik. Industria horrek, bestalde, bere asmakizunak zabarkitu ez daitezzen adi egon behar du. Zabarkitu, ez bakarrik gerretan erabilia bigatzen direlako, edo, besterik gabe, denboraren joana dela-eta, baizik eta besteen asmakizunekiko konparazioan. Armagintza herrialdeen arteko lehiaketa etengabea da, eta argigarria den adibide bat datorkit gogora. Une jakin batean, Sobietar Batasuna artean erortzeke zela, Kissingerrek honako hau esan zuen Libanon edo Sirian, ez dut gogoan, jasotzen ari zen gertaera baten harira: "Ezin dugu ametitu amerikar armamentua sobietar armamentuz garaitua izatea garrantzizko borroka batean".

Rafael Sánchez Ferlosio

Gerra Hotzaren bukaerak gastu militarra murriztea eragin zuen. Gerraren negozioak susperraldi bat behar... eta halako batean Irailaren 11ko atentatuak gertatu ziren. 2002tik 2011rako epean munduko gastu militarra %43 hazi zen 1'7 bilioi dolarretakoa izan arte, 4.600 milioi egunero.

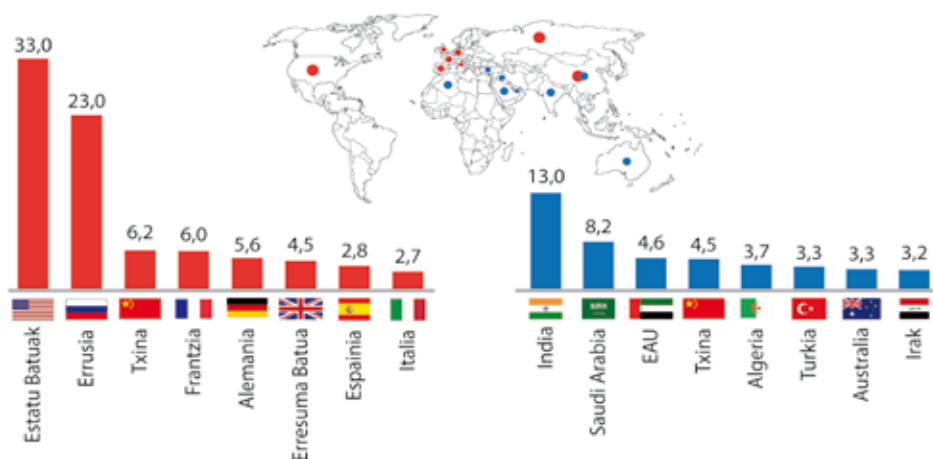
2001eko atentatuen ondorengo gastu militarren indar berritzeak armagintzarentzat izugarritzko negozio aukerak ireki zituen. Munduko 100 arma enpresa handienek 318.000 milioi euroko arma salmentak lortu zituzten 2011ean, 2002an baino %51 gehiago.

Armen nazioarteko merkataritza

Arma gehien inportatu eta esportatu dituzten herrialdeak (2011-2016)

Esportatzaileen kuota (%)

Inportatzaileen kuota (%)

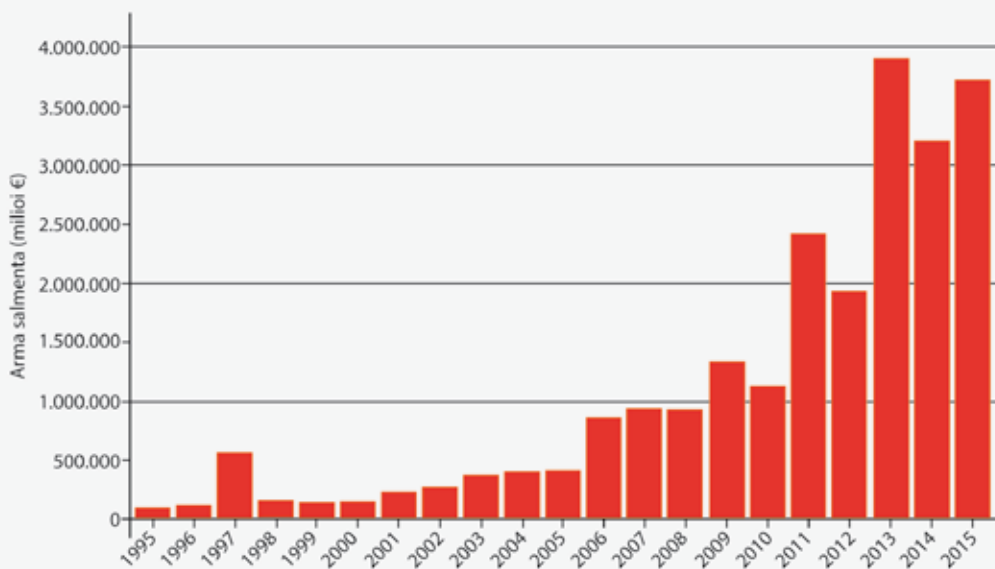
Iturria Berria 2017-04-18

Espainiak egindako esportazioak

Armagintzaren susperraldi berri horretan, Espainia ez da salbuespena izan eta herritarron baliabideen zati handi bat armagintza indartzera eta finantzatzera bideratu du. Eduardo Serrak orduko PPko Defentsa Ministroak zioenez: “Estatu baten lehentasuna defentsa da, hezkuntza edota osasun sistemaren aurretik”. Aznarrek militar-industria esparru bat sortzeko urrats erabakigarria eman zuen, Armamentu Programa Berezientzat 30.000 milioi euro baino gehiago erabiliz.

Krisialdi ekonomikoa heldu zenean, Armamentu Programa Bereziek sortu zuten finantza burbuila horrekin topatu zen bete-betean Madrilgo gobernuak. 2010an Constantino Mendezekek, Defentsarako Estatu Idazkariak, ezin hobeto laburtu zuen ataka: “Ez genituen, existitzen ez diren aurrez-aurreko jokalekuetan eta orduan nahiz orain ez dugun diru batekin, erabiliko ez ditugun [armen] sistemak eskuratu behar”.

Espainiaren arma-esportazioa

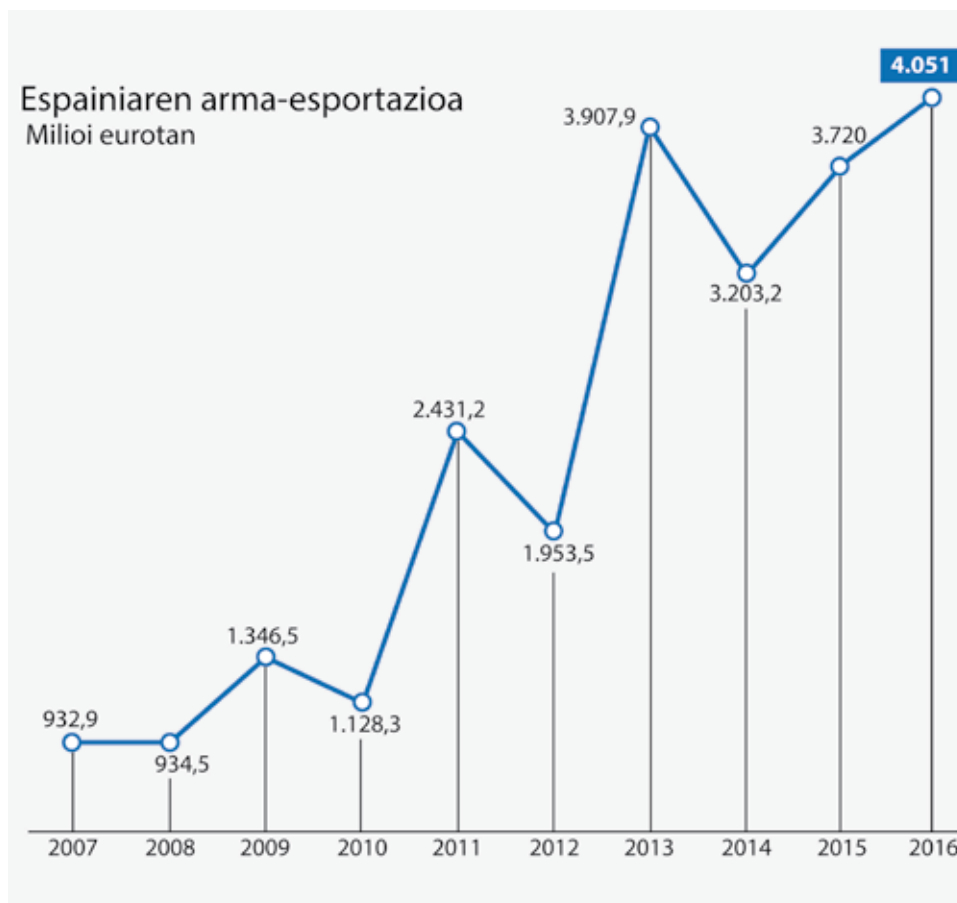

Alferrikako armamentuen fabrikazioa eten beharrean Estatuak bestelako ihesbidea bilatu zuen: armen esportazioak buru-belarri bultzatzea. Horretarako hainbat kargu publikok armak ekoizten dituzten enpresen komertzial lanak egin izan dituzte atzerrirako bidaia ofizialetan.

Bultzada horri esker 2008-2013 urteen artean Espainian produzitutako armen esportazioa %465 igo zen.

2012-2015 artean Espainiak egindako armen salmenta munduko esportazioen %2,8 bihurtzeraino hazi zen. AEBek, Errusiak, Alemaniak, Frantziak, Txinak eta Erresuma Batuak soilik esportatzen dute gehiago.

Espainia mailako armagintza sektorean Euskal Autonomia Erkidegoa hirugarren postuan dago, Madril eta Andaluziaren atzetik.

2015ean Espainiako defentsa materialen esportazioaren %24 (911 milioi euro) Ekialde Ertainera bideratu zen. Arma esportazio handienak Saudi Arabiara egin ziren, 546 milioi euroko balioarekin. Litekeena da arma guzti hoiek, hiri kurduei, siriarrak, irakiarrei edo yemendarrei egindako bonbardaketetan erabiltzea; litekeena den bezala arma hoiak erabilerak eragin izana milaka herritarren desplazamendua, gaur egun bizi dugun errefuxiatuen krisiaren eragile nagusia.

Armamentu programa bereziak

Armamentu programa bereziak 1997tik hasi eta 2030erarte luzatuko diren arma sistemak eskuratzeko 19 proiektu dira. Programa hauen helburua, 30.000 milioi euroko balioa zuten tankeak, urpekariak, hegazkinak, helikopteroak eta misilak erosita, Indar Armatuak modernizatzea zen.

Programa militar hauen gastua espainiar estatuko Barne Produktu Gordinaren %3aren baliokidea da eta defizit publikoa ziklikoki handituz, finantza burbuila militar bat eratzen dute. Diru funtsak jaso dituzten enpresen artean aurreneko postuetan Aernnova, ITP, SAPA eta Sener euskal enpresak daude.

Eusko Jaurlaritzak eta honen menpeko erakundeek diru laguntza gehiago eta lausenguzko hitz zuriak eskaini dizkiete, esaterako Iñigo Urkullu lehendakariak 2014ko ekainean ITPko langile eta agintariei zuzendutako hitzak: “Euskadiko motor turbopropultsorea zarete”.

Hogei urte lehenago Jose Antonio Ardanza lehendakariaren bozeramaile izandako Karmelo Sainz de la Mazak argi utzi zuen Jaurlaritzak gaurdaino izan duen jarrera: “Jaurlaritzak bere lehiakortasuna bermatzeko ez dizkio armagintza sektoreari diru laguntzak ukatuko. Gerraren industriak onurak ekartzen ditu Euskadiko familia askorentzat”.

Zenbat dispositibo erosi dira?

Armamentu-programen bidez 1997tik erositako ibilgailu, arma eta munizioak

Euskal armagintza

Erakunde sindikalak, alderdi politikoak, GKEak, kolektibo sozialak, herri mugimenduak eta herritarrak, orokorrean gerrak gure fabriketan nabiz lantegietan ere eraikitzen direla onartzeko prest ez gauden bitartean, errealitate honi aurre egin eta hau eraldatzeko lan egitea da gerren aurkako borrokan egin dezakegun ekarpenik handiena. Beste guztia (mobilizazioak, kontzentrazioak, manifestuak eta gainerakoak) ez da izango, gerratik onura ateratzen dutenekin, gure kolaborazio zuzena edo isiltasun adostua saibesteko aitzakia baino, Errefuxiatuen eta sarraskien irudi berrien aurrean gure kontzientziak lasaitzen jarraitzeko, militarismoa behin eta berriro indartu izan duen bakezaletasun hipokrita baino ez.

Estas guerras son muy nuestras. Industria militar vasca. Gasteizkoak Talde Antimilitarista.

90eko hamarkadan euskal Gobernuak konturatu zen armagintza industria klasikoa sustatzea (pistolak, bonbak, munizioa...) herriak nekez onets zezakeen gauza zela, eta sektore aeroespazialaren aldeko apustua egin zuen, "I+D+I" famatuaren aitzakian ikerketaren eta garapenaren aurrerabide itxuraz mozorrotu zitekeelako. Bertako erakundeek eta finantza organismoek egindako hautuaren ondorioa da euskal industrian emandako arlo aeroespazial militarren gorakada ikusgarria.

Arlo aeroespazial horretan hiru enpresa nagusienak ITP, SENER eta AERNNOVA dira, beren inguruan ehundu duten azpikontrata eta hornidura enpresa sarearekin batera. Enpresa hauek produkzio duala izaten dute normalean, hau da, produkzio militar hutsaz gain erabilera zibila duten sistemak ere ekoizten dituzte.

Bere ekoizpena osoki arlo militarrean bideratzen duen enpresetako bat da SAPA PLACENCIA. Defentsa sistema antiaereoak, ibilgailu blindatuentzako osagaiak eta ejertzitoentzat gisa orotako armamentua ekoizten dute, kanoiak, obusak, espoletak eta munizioa nagusiki.

Gaur egun, 100 bat euskal enpresek nolabaiteko lotura dute industria militarrekin.

Milaka kilometrotara eztanda egiten ikusten ditugun gerra eta gatazka armatuak gure gerrak ere badira, guk uste baino askoz ere gehiago, beraietan erabiltzen den armamentuaren zati bat euskal enpresek saldutakoa delako.

-Produkzio militar horiek euskal alderdiek zuzendutako erakundeen diru laguntzak jasotzen dituzte, euskal zergadunek ordaintzen ditugun aurrekontuetatik

-Euskal Herriko unibertsitate eta hezkuntza zentroetan ikertu eta garatzen dira, euskal ikasle nabiz irakasleek irakatsi eta ikasten duten lekuetan, eta euskal langileek fabrikatzen dituzte (lan karga handiagoaren eskean euskal sindikatu nagusien nabiz euskal herritarren zati handi baten babesa jasotzen dutenak, zenbaitetan gerraren aurka mobilizatzen den biztanle sektore berdinarekin bat egiten dutenak).

*Sozialki onartezina biburtu behar dugu inork industria militarreko lan egitea, nabiz eta horrek lanpostuak galtzea eragin. Gerraren aurka gaude edo ez gaude, ezinezkoa da gauza batzuetan aurka egotea baina iritzi horrekiko koherentziak poltsikoan eragiten digunean kontzientziaz abaztea.**

* Gasteizkoak Talde Antimilitarista. "Estas guerras son muy nuestras. Industria militar vasca"

STOP
EUSKAL HERRIKO
ARMAGINTZARI

GERRA ONA DA NEGOZIOENTZAT,
GURE NEGOZIOA GERRA DA

Euskal armagintzako mapa nagusia

-**AERNNOVA AEROSPACE S.A.**: Fuselajeak, hegazkin panelak, helikopteroen hegoak eta palak. Miñao (Araba)

-**INDUSTRIA DE TURBO PROPULSORES S.A. (ITP)**: Hainbat hegazkin militar eta zibilen motorrak fabrikatu eta mantenu lanak ere egiten ditu. Zamudio (Bizkaia)

-**SENER, GRUPO DE INGENIERIA S.A.**: elektronika militarra, zaintza, tiro sistemak, misilak kontrolatzeko sistemak. Areeta (Bizkaia)

- **SAPA PLACENCIA S.A.**: defentsa antiaereorako sistemak, misilak, arma arinak. Andoain (Gipuzkoa)

-**MTORRES**. Estructura aeronautikoen fabrikazioa eta muntaia. Torres de Elorz (Nafarroa)

-**DASSAULT AVIATION**. Fuselajeak, hegazkin eta helikopteroen panelak, hegoak eta palak... Biarritz-Angelu (Lapurdi)

-**UPV/EHU Euskal Herriko Unibertsitatea**. Industria militararekin ikerketa proiektuak. Bilbo-Zamudio (Bizkaia)

-**MONDRAGON UNIBERTSITATEA**. Industria militararekin ikerketa proiektuak. Arrasate (Gipuzkoa)

-**TECNALIA Research & Innovation**: Teknologia zentroa. Industria militararekin ikerketa proiektuak. Derio (Bizkaia)

ITP taldeak motor aeronautikoetarako osagaiak eta itsasontzietarako gas-turbinak diseinatzen eta fabrikatzen ditu; horrez gain, abiazio-motorren mantentze-lanetan ere aritzen da. Teknologia goreneko materialak eta zerbitzuak eskaintzen ditu motor aeronautikoen merkatuan. Gaur egun munduan dauden aeronautikako motor fabrikatzaile gehienen mantenuaz arduratzen den zerbitzu ofiziala da. Motor aeronautikoentzat presio baxuko turbinak ekoizten munduko erreferentzia nagusienetakoa da.

Lortutako garapen teknologikoaren nahiz nazioartean izandako hedapenaren ondorioz euskal industriako enpresarik indartsuenetakoa bihurtu da. Zamudioko Parke Teknologikoan du egoitza nagusia eta 3.346 langile ditu (horietatik herena ingeniariak).

ITPk emandako datuen arabera fakturazio guztiaren %52 aeronautika zibilari dagokio, %22 mantenuari eta beste %26 aeronautika militarri. 2016. urtean 780 miloi euroko fakturazio izan zuen. Aeronautikan liderra bihurtu da. Munduko bederatzigarrena da motorren arloko salmenta kopuruan eta mundu mailan industria arloko 100 enpresa arrakastatsuenen artean dago.

ITPren sorrera Europako Eurofighter gerra hegazkinari loturik dago. Espainiako Estatuak hegazkin horren eraikuntzan esku hartzea erabaki zuen Europako Armamentu Programa Berezietan parte hartuz. Garai hartan estatu mailan ez zen motor aeronautikoak egiteko enpresarik eta Sener enpresak, Rolls-Roycekin batera, ITP (Industria de Turbo Propulsores) sortu zuen 1989an. Erresuma Batuko Rolls-Roycek taldeak 2016an osorik bereganatu zuen konpainia bizkaitarra, Sener euskal multinazionalari akzio guztiak erositakoa.

Rolls-Royce enpresa britainiarrak 2016an ia 5.000 miloi dolarretako fakturazioa izan zuen armagintzan eta mundu mailako armamentu ekoizle nagusienetakoa da (14. 2016an).

Airbus A400M

Bizkaiko enpresa honek Espainian, Britainia Handian, Maltan, Estatu Batuetan, Indian eta Mexikon banatuta 18 produkzio-zentro ditu.

Eurofighter 2000 Typhoon Armamentu Programa Bereziako gerra hegazkin europarra , garraio militarerako Airbus A400M, A440M eta Eurocopter Tiger HAD helikopteroa fabrikatzeko programa militarretan parte hartzen du. Hainbat hegazkin militar eta fragaten mantenu lanak ere egiten ditu.

“Guri ez zaigu axola aparatu militar edo zibil baterako motorrak fabrikatzea. Garrantzitsuena motorra fabrikatzea da, hori aberastasuna delako, eta batez ere garapen ekonomikoan parte hartu nahi dugulako, jaso ditugun diru-laguntza handietatik abiatuta.”

Ignacio Sánchez Galán ITPko zuzendari ohia

Gaur egun fabrikazio militarrean diharduen euskal enpresa nagusia da. Defentsa Ministerioak kontratatutako enpresa garrantzitsuenetakoa da. Defentsa Ministeriotik egindako fakturazioa, enpresaren arabera, fakturazio osoaren %25koa da.

SENER taldeak ongi bereiztutako hiru arlo ditu:

- Ingeniaritza & Eraikuntza
- Aeronautika
- Energia & Ingurumena

Defentsan hiru jarduera burutzen ditu:

- Misilen aktuazio sistemak
- Adimen, zaintza eta ezagutza aplikazioak
- Misil sistemen integrazioa

Programa militar ugaritan parte hartzen du: Airbus military A400M garraio militarreko hegazkinetan, armadako AB-212 helikopteroen modifikazioan, Iris-T, Taurus KEPD350, Meteor... misiletan, misilak kontrolatzeko sistemetan, tankeen tiro simulatzaileetan, hegazkin bonbaketarien erasorako gaitasuna handitzeko infragorrien ikusmen sistemetan, ...

Hainbat sari eta diru-laguntza publiko handi jaso izan ditu enpresaren ibilbideagatik nahiz Defentsa jarduerengatik.

Ia 6.000 profesional ditu Argelia, Argentina, Brasil, Hego Korea, Txina, Arabiar Emirerri Batuak, Espainia, AEB, Japon, Mexiko, Polonia, Portugal eta Erresuma Batuko lantokietan.

Arabako enpresa, lehen Gamesa Aeronautika izandakoa, egitura aeronautikoen diseinuan eta fabrikazioan dago espezializatuta. Fuselajeak, hegazkinentzako panelak, helikopteroentzako hegoak, palak nahiz misilen osagarriak fabrikatzen ditu.

Armamenturako programa berezi askotan parte hartzen du: Airbus military A400M garraio militarreko hegazkina, Eurofighter 2000 Typhoon borrokarako hegazkin europarra, Tigre erasorako helikopteroa; KC390, C295 eta CN235 garraio militarreko hegazkinak; IRIS T eta Meteor misilentzako osagaiak ...

Produkzioaren %35a arlo militarreko bideratzen du. 2016. urtean 690 miloi euro fakturatu zituen. 4.700 langile ditu multinazionalak Espainian, Mexikon, Brasilen, AEBetan, Indian, Txinan, Erresuma Batuan, Errumanian eta Finlandian.

Eurocopter Tiger

SAPA Placencia produkzio militarreko dedikatutako espainiar estatuko enpresarik zaharrena da- bere jatorria 1573koa da- eta gaur egun armagintza eta munizio arloko euskal enpresa garrantzitsua da.

Andoainen kokatuta dago eta defentsa antiaereoakoen sistemen fabrikazioan, artilleria antiaereoan nahiz korazatutako ibilgailuen osagaietan espezializatuta dago; ejertzitoentzat armamentua (batez ere kanoiak, obusak, espoletak, lehergailuak eta munizioak) ere fabrikatzen ditu.

SAPAREN kasuan ez dago gaizki-ulertuentzako tokirik: armagintzak enpresaren jardueraren guztiaren %98a suposatzen du. Hau da, erakunde eta alderdi politikoei SAPARENTZAT diru publikoa bideratzen dutenean, SAPAK jendea hiltzeko tresnak egiten jarraitzeko da.

Horrelako enpresa armagile lotsagabearen goi-kargudunak dirudienez trebakuntza ezin hobe lortzen dute hainbat erakunde, alderdi edota kirol talde gidatzeko. Jokin Aperribai, Realeko presidentea, aldi berean SAPAKO presidentea (eta jabeetako bat) ere badela gauza jakina da. Pedro Morenes, PPko Defentsa Ministro ohia eta Armamentu Programa Berezien sortzaileetako bat, SAPAKO eta beste hainbat armamentu enpresetako kontseilaria izan zen. Ramon Labaien PNVko burukide eta Donostiako Alkate ohia nahiz gaur egungo Gipuzkoako Ingurumen Diputatua eta PSEko kidea den Jose Ignacio Asensio ere SAPAKO kontseilariak izan dira.

DASSAULT AVIATION

Dassault Aviation hegazkinen fabrikatzaile frantziarra Frantziako armadako hornitzailearik handiena da. Sortu zenetik (1936), multinazional honek arlo militarrean zein zibilean dihardu lanean. Gerra-hegazkinak eta gama altuko negozio-hegazkinak ekoizten dituen munduko enpresa nagusienetakoa da.

Multinazional frantziarrak Frantziako hainbat tokitan ditu enpresak (Ipar Euskal Herrikoa Biarritzen dago) eta 11.600 langile ditu mundu osoan barrena. Biarritzeko instalazioetan, osagai aeronautikoak ekoiztu eta errebisatzeaz gain hegazkinen fuselajeen akoplamenduak nahiz haien osagai batzuen muntaiak ere egiten ditu. Enpresak emandako datuen arabera fakturazioaren erdia arlo zibilari eta beste erdia militarri dagokio.

Ipar Euskal Herrian 40 bat enpresa ari dira aeronautika sektorearentzat lanean eta 2000 langile inguru enplegatzen ditu. Enpresa hauek Dassault Aviation multinazionalerentzat lan egiten dute batik bat. Dassault Aviation da Ipar Euskal Herrian enplegu gehien sortzen duen erakunde pribatua, Baionako Merkataritza eta Industria Ganberaren informazioaren arabera.

Dassault Rafale

Euskal armagintzan diharduten enpresak

Industria aeroespaziala

• ADS • AERNNOVA • AEROMEC • AEROSPACE ENGINEERINGGROUP • AEROTEAM • AIBE • ARATZ • ALESTIS AEROSPACE • ALTRAN • BURDINBERRI • CTA • DANOBAT • DMP • DOIMAK • EB-RIM • ELECTROHILO • EUROBLOCKS • ERLE ROBOTICS • EUVE • EVEC • GOIMENDI • GRUPO ALCOR • HEGAN • IBER-LEIBER • IDEC • INASMET-TECNALIA • TEY Tratamientos Térmicos • LTK • ITP • JPG • LAZPIUR • M.TORRES • MATRICI • Mecanizados ASTORKIA • Mecanizados KANTER • MESIMA BILBAO • METRALTEC • MICROFUSIÓN DE ALUMINIO • NOVALTI • NUTER • ORBITAL Aerospace & Aeronautic Logistic • OSP • PRECICAST • QAES • SENER • SIEGEL • SISFLE • SISTEPLANT • SPASA • TECNASA • TECNICHAPA • TECNOBIT • TEGRAF • Tratamientos Térmicos TTT • Tratamientos Superficiales IONTECH • TROQUENOR • UPV/EHU

Arma motzak eta munizioa

• AERNNOVA • ARDESA • ASAIEY • BERETTA-BENELLI • CTA • DOIMAK • IBER-LEIBER • MAXAM OUTDOORS • MICROFUSIÓN DE ALUMINIO • SAPA • SENER • SIDENOR • SPASA • TECNOBIT • UEB

Ibilgailu militarrek

• ADS • AERNNOVA • CAF • DANOBAT • DINALOT • INASMET-TECNALIA • JPG • MERCEDES-BENZ • SAPA • SPASA • TIRUÑA • TECOMAR • TECNOBI • COFUNDI.

Elektronika militarra, informatika, optika eta komunikazioa

• AERNNOVA • AEG POWER • EUVE • OESIA • MICROFUSIÓN DE ALUMINIO • TECNOBIT • NOVATRINIC

Itsas armada

• ASTILLEROS MURUETA • SENER • SIDENOR • TECNOBIT • WARTSILA

Ingenieritza zerbitzuak

• EMTE NORTE • IBERMÁTICA • TECNOBIT • SENER • SISTEPLANT

Segurtasun-materiala

• AERNNOVA • ARDESA • AITOR • ASAIEY • ECHEVARRÍA & MUÑOZ • EMTE NORTE • EVEC • IBERMÁTICA • IKUSI • INASMET-TECNALIA • IT DEUSTO • LARRAÑAGA Y ELORZA • OSP • SENER • SKY WAY TECHNOLOGY • TES

Informazio iturria: Gasteizkoak talde antimilitarista <http://gasteizkoak.org/>

Azken ehun urtetan, I+G militarren gorakada geldiezinaren ondorioz, ejertzitoei Historian aurrekaririk ez duen suntsitze ahalmena eman dien armamentu berrien itzelezko ugaritzea eman da. Gerra hotzaren amaieraren ondoren I+G militarren gastu murrizketa apala izan zen mendebaldeko herrialdeetan. Gaur egun gastu horiek goraka doaz etengabe, irailak 11ko gertakarietatik gaur egunera arteko epean batez ere.

Ikerketa militarren helburua arma eraginkorragoak sortzea da, alegia, gehiago eta hobeto hil dezaten lortzea, eta ez dirudi etorkizunean egoera horrek aldatzeko itxurarik duenik. I+G militarrek baliabideak eta aberastasuna xahutzen ditu, kasurik onenean erabiliko ez diren, eta txarrean suntsitze tresna izango diren produktuak sortzeko. I+G militarrek armamentu lehia eta gerrak sustatzen ditu.

Espainiar Estatuan, defentsako I+G jardueren azken xedea, indar armatuak beren misioetarako teknologia maila aurreratuenerako arma sistemaz eta ekipamenduz hornitzen laguntzea da. Programa horietan nabarmentzekoa da aeronautika sektoreko proiektuek duten garrantzia, horien artean bereziki sateliteen ikerketarekin zerikusia dutenena. Ez da harritzekoa beraz, Pedro Argüellesek, Estatuko defentsa idazkariak, sateliteak defentsa militarren arloan Espainiako indar armatuen eraginkortasunerako funtsezkoak eta ezinbestekoak direla hainbatetan azpimarratu izana. Bistakoa da egungo gobernuaren asmoa sektore aeronautiko militarra ekonomikoki nahiz instituzionalki laguntzea dela.

I+G militarrek 2016an ikerketa eta garapenera bideratutako aurrekontu osoaren % 9,83 hartu zuen. Behetik jota emandako kopurua da hori, zenbatekoa handiagoa izan baitaiteke. Kontuan izan behar da ikerketa zibilera zuzendutako zenbait baliabidek erabilera militarra izaten buka dezakeela. Horren adibide argia da Galileo europar proiektua. Galileo Europar Batasunak bultzatutako satelite bidezko nabegazio sistema globala da. Aurkeztu zenean garapen zibileko proiektua zela iragarri bazen ere, egun erabilera militarra baimenduta du. Horrenbestez, erabilera zibilekoa behar zuen inbertsioa, neurri batean bada ere, jarduera militarretara bideratzen da.

Gauza bera gerta liteke beste baliabide batzuekin ere. Jatorrian helburu zibilak eduki baina baliabideen erabilera militarra izateko, aukera gehien duten industria sektoreak aeroespaziala eta telekomunikazioena dira. Honen adibide garbiak dira Euskal Herriko unibertsitateek armagintzako enpresekin garatzen dituzten lankidetzak.

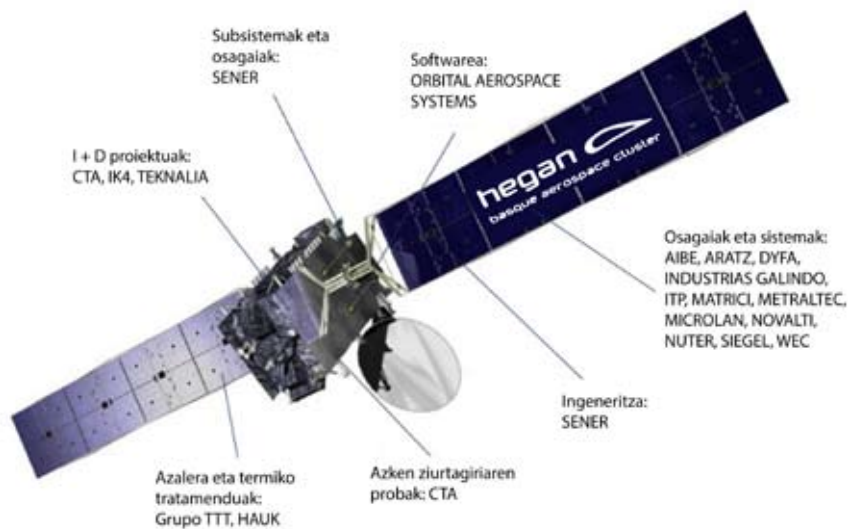
Elkarlan teknologiko horiek unean uneko aholkularitzatik I+G proiektu zehatzen garapenera artekoak izan daitezke; ekipamenduak, instalazioak, laborategiak eta bestelako azpiegituren erabilpena bultzatuz.

Teknologia zentro edo unibertsitateetan egiten diren ikerketa edo lankidetzak horiek gehienetan izaera duala izaten dute, oso zaila izaten da elkarlan horiek arlo militarreko edo zibilerako izango diren jakitea. Elektronika edo aeronautikoa bezalako teknologia dual horiek dira gobernu zentral nahiz autonomikoek, laguntza handien bidez, bultzatzen duten industria ehundura berria. Bai unibertsitate bai teknologia zentro hauetan elektronika eta aeronautika ko berrikuntza teknologikoetan lan egiten da.

Unibertsitateek halaber enpresa hauekin bat eginez formazio ekintzetan ere hartzen dute parte, ikasgai berriak diseinatuz, graduondoko programen bidez, tesiak, bekak eta karrera amaierako proiektuak edota sariak emanez...

Sare guzti horrek, armagintza industriadako beharrezkoak eta funtsezkoak diren gaitasun teknologikoak eskura izateko oinarri teknologiko eta industrialak eratzen laguntzen du.

“Teknologia zentro edo unibertsitateetan egiten diren ikerketa edo lankidetzak horiek gebienetan izatera duala izaten dute, oso zaila izaten da elkarlan horiek arlo militarreko edo zibilerako izango diren jakitea”.

“Belaunaldi honek irakatsi eta ikasitako zientziak ez dirudite beraiek sortutako teknologiek eragindako ondorio tamalgarriak desegiteko gai izango direnik. Alderantziz, beraien garapenean “gerrara dedikatu gabeko gauza madarikatu bat ere egin ezin daitekeen” fase bat erdietsi dute. Egia esan, unibertsitateen zuzentasunerako, ez dago ezer garrantzitsuagorik gerrara eta honekin lotutako enpresetara bideratutako ikerketekin dibortzio zorrotz bat burutzera baino”.

Hannah Arendt : “On Violence”

Drone MQ-9 Reaper Predator

Bizkaiko Foru Aldundiak, EHU/UPV, HEGAN (Aeronautika Klusterra) eta Eusko Jaurlaritzak Aeronautika Gela garatzeko lankidetzaz hitzarmena onartu zuten 2001. urtean. Gogoratu behar dugu, beste behin, aeronautikaz ari garenean bere negozioa bi merkatu esparruetara zabaltzen duen industria batetaz ari garela: izaera zibilekoa bata eta izaera militarrekoa, edo armagintza, bestea. TEDAE Defentsa, Aeronautika eta Espazioko enpresen patronalaren arabera 2015ean Espainiako aeronautika enpresen fakturazioa 7800 milioi eurotakoa izan zen eta erdia merkatu zibilean lortu zuten eta beste erdia armagintzan.

Aeronautika Gela, etengabeko aurrerapenean eta teknologia nahiz formakuntza eskean den industria baten beharrak asetzeko ikasketa gune gisa sortu zen. Klusterraren hiru enpresa fundatzaileek - hau da, hain zuzen euskal armagile nagusienak diren SENER, ITP eta Aernnova - diseinatu zituzten Aeronautika Gelaren ildo gidariak, Madrileko Aeronautika Ingeniaritza Eskolarekin -bakarra bere garaian- eta Bilboko Ingeniaritza Eskolarekin elkarlanean.

Onartutako hitzarmenak Teknologia Aeronautikoaren ezagutza eremuan lankidetzaz aurreikusten du teknologia, irakaskuntza eta ikerketan. HEGAN, Euskadiko Aeronautika eta Espazioko Kluster Elkarteak parte hartze aktiboa izan du EHU/UPVko Aeronautika Gelako ikasgai zerrendaren diseinuan.

Formakuntza hori Bilboko Ingeniaritza Eskolak ematen du, bertako ikasleei sektore horretako enpresen ezagutza estrategikoa helarazteko helburuarekin.

Mondragon Unibertsitatea eta Sener Ingeniaritza eta Eraikuntza enpresak lankidetzaren hitzarmen marko bat dute teknologia, ikerketa eta transferentzia proiektuetan eta ingeniari gazteen formakuntzan.

Bi erakundeek SENERen jardura propioen inguruko I+G proiektuak eta doktore tesiak gauzatu dituzte, hala nola sistema aeroespazialen mantentze prediktibo teknika berriak, aplikazio espazialeko makina elektrikoak diseinua ...Dena den, lehen esan bezala, SENERren fakturazioaren %25, gutxienez, armagintza alorrekoa da eta ez da gehiegi arriskatzea hemendik irtendako hainbat proiektu eta ikerketa arlo horretara bideratuko direla pentsatzea.

Mondragon Unibertsitatea SENER Gela du Arrasateko campusean, fakultateak eta SENER ingeniaritza eta eraikuntzako enpresak sinatu duten lankidetzaren hitzarmenari esker. Salgaiaren giza-teknologia, non edozein salgai ekoiztea -armak barne- erabateko errugabetasun printzipioaren babespean dagoen, inguru aproposena dirudi kooperatibismoak eta Neguriko sendi eredu garri batek (Sendagorta sendian militarrek, Opos Deiko kideak, bankariak eta politikari atzerakoiak biltzen dira) sortutako enpresak, besteak beste, armamentu hobekuntzak elkarlanean ikertu eta garatzeko inongo kritika edo salaketa jasotzeko beldurrik gabe.

EHU/UPVk, SPRIk (Enpresa Garapenerako Euskal Agentzia), Eusko Jaurlaritza, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Euskadin errotutako aeronautika eta makina-erreminta sektoreetako 39 enpresak, Fabrikazio Aeronautiko Aurreratuko Zentroa (FAAZ) abian jarri zuten Bizkaiko Teknologia Parkean, Zamudion.

2015ean sortutako ekimen publiko-pribatu honek motor aeronautikoen osagaiak egiteko fabrikazio prozesu aurreratuen ikerketa ahalbidetuko du. Ikerketon emaitzak zuzenean enpresetara transferitzea du bere helburu nagusia.

Fabrikazio Aeronautiko Aurreratuko Zentroa unibertsitatearen eta enpresen arteko harremanetarako eredu berri gisa aurkezten da. Bazkide fundatzaileak makina-erreminta eta aeronautikako bi euskal enpresa nagusienak dira, DANOBAT eta ITP unibertsitatearekin batera. Luis Norberto López de Lacalle FAAZko zuzendariak eta EHU/UPVko irakasleak dioenez ITP eta Danobat buru duen enpresa elkarteak da zentroari proiektuak agintzen dizkiona. Hau da, armamentu programa zehatz bat burutzeko sortutako eta gaur egun euskal armagile nagusienetakoa den enpresa bat (ITP) eta beraientzat neurritik egindako tresneria (“merkatu zibil nahiz militarretarako diseinatu eta fabrikatutako artezketa makinak”)eskeintzen dizkietenak (Danobat) erabakiko dutela diru eta baliabide publikoekin eraikitako ikerketa zentroaren ildoak.

Unibertsitate eta enpresen arteko elkarte honetan Euskal Herriko Unibertsitatearen ekarpen nagusia bere I+G potentzialitate handia eskaintzea da eta enpresena ikuspegi praktikoa eta baliabide aukera zabala ematea. FAAZan EHU/UPVko irakasleak, ikerlari gazteak eta 39 enpresetako langileak dihardute ikerketa lanetan.

Tecnalia Korporazio Teknologikoa 2001ean jaiotako aliantza estrategiko bat da. Gaur egun, AZTI-Tecnalia, NEIKER-Tecnalia eta TECNALIA Research & Innovation-ek osatzen dute Tecnalia. Ikerkuntza eta teknologia berrikuntzaren inguruan lan egiten dute. 1400 ikertzaile baino gehiago eta 50 urteko esperientzia duen sektore anitzeko industria berrikuntza zentro bat da.

TECNALIA Research & Innovation ikerketa aplikatuko Espainiako lehen zentro pribatua da eta Europako garrantzitsuenetarikoa bat. Tecnaliaren arabera defentsaren eta Segurtasunaren sektoreetan helburu bikoitz batekin ari da lanean: beste sektoreetako berrikuntza teknologikoak armagintzan txertatzea, eta armagintzako aktiboak sektore anitzeko aplikaziotan ustiatzea.

Tropen hedatzeetarako 3D simulagailuak garatzen ditu, hala nola larrialdi egoeren kudeaketan erabili daitezkeen simulatze tresnak nahiz armen erabilpenean punteria lantzeko simulagailuak diseinatu. Aireko, lurreko eta itsasoko plataformetarako eta horien informazio eta komunikazio sistemetarako teknologiak garatzen ditu. Babes pertsonalerako eta blindajetarako elementuak garatu eta fabrikatu, aeronautika-sektoreko fabrikazio-prozesuak eta produktuen kalitatea hobetzeko programak eta zerbitzuak garatu eta zaintza nahiz ikuskapen misioetarako droneak diseinatzen ditu batez ere.

Bere bezerorik nagusienak industria militarrekin zerikusi zuzena duten erakunde eta enpresak dira: Defentsa Ministerioa, Ertzaintza, Sener, Sapa, Airbus Military, Indra, Navantia, Expal...

Espainiako arma enpresen zorraren ratioa %73koa da batz bestea. Arma ekoizpenaren laurik hiru ezinezkoa litzateke industria militarri emandako finantziatorik gabe. Beraz lau armetatik hiru ez zen existituko mundu osoko arma industriak bankaren eta aseguru-etxeen babesik ez balu.

Armamentu industria finantzatzen duten erakundearen artean merkataritza eta / edo inbertsio bankuak, ondasun handiak kudeatzen dituzten finantza erakunde txikiak, aseguru enpresak eta erakunde publikoak ere badaude, armetan inbertitzea finantza sektorean asko zabaldutako praktika den erakusgarri.

Higiezinaren burbuila lehertu ondoren inbertsio fondoei kapitala inbertitzeko beste merkatu batzuk behar izan dituzte eta armamentu industrian topatu dute inbertitu nahiz maileguak emateko leku aproposa. Arma ekoizleen beharren arabera dira gaur egungo armak eskuratzeko politikak, estrategia, gastu militarra eta gerrak. Ondorioz errentagarritasun handienetakoa duen negozio bat bihurtu da Armamentu Industria.

Espainiako banku armatuen 2016ko rankinga	
Finantza-erakundea	Balioa
BBVA	2.746.121.954,61 €
Santander	1.518.304.347,55 €
Acciona	371.950.804,22 €
Sociedad Estatal de Participaciones Industriales	368.193.459,82 €
Banca March	223.489.061,11 €
Bankia	180.919.246,50 €
Caixabank	87.525.635,60 €
Banco Popular	82.918.380,44 €
BancoSabadell	51.551.463,00 €
Bankinter	48.597.800,81 €
Instituto de Crédito Oficial	48.272.994,30 €
Renta	43.144.943,10 €
Mutua Madrileña	24.044.771,72 €
Unicaja	19.646.357,85 €
Banco Mare Nostrum (BMN)	16.902.113,80 €
Caja Rural	16.472.208,34 €
Grupo EDM	5.948.640,39 €
Abante Asesores	4.856.621,63 €
Ibercaja	2.896.103,25 €
Kutxabank	2.733.850,19 €
Liberbank	2.381.952,77 €
GVC Gaesco Group	2.059.233,39 €
Banco Alcalá	2.000.744,27 €
Gesconsult	1.973.767,63 €
Mapfre	1.243.036,21 €
Banco Caminos	988.578,74 €
Privat Bank Patrimonio	946.822,80 €
Novo Banco	806.364,99 €
Grupo Egeria	776.385,05 €
Ahorro Corporación	388.643,60 €
Auriga Capital Investments	257.877,65 €
Mercados y Gestión de Valores A.V.	246.037,52 €
Gesiusris	220.887,01 €
Trea Capital Partners	202.618,15 €
Euroagentes Gestión	120.285,01 €
Inverseguros	120.285,01 €
Caja de Arquitectos	98.415,01 €
Dux Inversores	87.480,01 €
Riva y García*	60.142,50 €
Banco Mediolanum	56.333,69 €
ATL Capital	47.081,09 €
N+1 Group	37.484,36 €
Fondo de Garantía de Depósitos	
de Entidades de Crédito	desconocido
Guztira	5.871.611.214,68 €

Informazio iturria: Centre Delàs d'Estudis per la Pau

<http://www.centredelas.org/es/publicaciones/informes/2731-informe-28-los-bancos-que-invierten-en-armas>

Kapitalismoa autosuntsiketa bere barnean iltzaturik daraman sistema da. Ez dago ikusi besterik nola dagoen atmosfera, arnasten dugun airea. Joko-teorian, emaitza gisa zero dutenak, alde batetik irabazten den oro bestetik galtzen deneko horiek izaten dira. Kapitalismoa gisa borretakoa da, emaitza zero deneko joko baten adibidea. Hedatzen jarraitzen baldin badu, bere azkeneko autosuntsiketa da, zerora itzultzea.

Rafael Sánchez Ferlosio

(Non Hegoaldeko mugimendu antimilitaristaren desagerpen sinestezinaren hainbat xehetasun ematen diren)

Derrigorrezko soldaduskarekin amaitu zuenean mugimendu antimilitarista erabateko gainbeheran sartu zen. Ongi merezitako atseden baten ondoren, taldeak lozorrotze fasean sartu ziren... desagertzearaino. Mugimenduaren olatu indartsuaren gainera igo zirenak (alderdi, sindikatu eta abarrak) gaiarekin zeharo ahaztu ziren; logikoa, intsumisioarekin bat egiteko beraien arrazoiak oportunismo hutsa eta beraien oinarrien bultzada izan zirela kontuan hartuta, erdi eta erdi kasurik onenean.

Talde antimilitaristena baino ez dago parametro horietan aztertzerik. Mugimenduaren arrisku nagusitzat jotzen genuena errealitate gordina bihurtu zen. Inork gehiagok soldaduskara derrigortuta joan beharrik ez izatera bideratu ziren indar ia guztiak eta ejertzitoaren kritika erradikaletik abiatutako praktika eta diskurtsoaren garapena “beste baterako” utzi genituen. Ejertzitoak suntsitzea helburu genuenok, antimilitaristok, antimili izatera ohitu eta azkenerako konformatu egin ginen agian, baina mugimenduaren ezaugarri “objektiboek” ere, nolabait esateko, zerikusia izango zuten. Horien artean deigarrienak akaso, ia ezerezetik abiatuta oso azkar jo zuela goia eta abiadura oraindik handiagoan etorri zela goitik behera.

1983an onartu zuen Madrilgo legebiltzarrak PSOEren kontzientzia eragozpen legea. Estatua 1970tik objektore bakan batzuei nola aurre egin asmatu ezinda zebilen eta hura zen seigarren ahalegina lege baten bidez propio objektore bedeinkatu haiek menperatzeko eta isilarazteko. Justu kontrakoa lortu zuten. Hasteko, milaka objektorek aitorpen kolektibo bakarra sinatu zuten legea aplikaezina bihurtuz. Bestalde, babes mugimendua asko zabaldu zen, erreferenduma zela eta NATOren aurkako mobilizazioa pil-pilean zegoelako. Garaian pentsaezina zirudiena lortu zen: amnistia bat ordura arteko objektore guztientzat. Horrek mugimendua zatitu beharrean indarberritu egin zuen eta intsumisioa planteatu zen. Mobilizazio gehiago eta handiagoak, epaiketak, kartzela zigorrak (askotan ahazten bazaigu ere hildakoak ere bai; Unai Salanueva, Quique Mur...) eta azkenik derrigorrezko soldaduskaren bukaera, konskripzioaren bukaera, lortu zen.

Lorpena, ez gara nekatuko errepikatzen, sekulakoa izan zen. Indarrean zegoen soldaduskaz ideia bat egiteko horra hor datu bat: 1983an 169 soldadu hil ziren,”istripuz” bertsio ofizialaren arabera. Nolako ejertzittoa, halako soldaduska! Ez da harritzekoa PSOE gobernura heldu zenean ejertzittoa eraberritzeko ardura bere gain hartzea. Modernizazio egitasmoaren ardatzak NATOn integratzea, aurrekontu militarrek gehitzea eta nazioarteko programetan parte hartzeko armagintza industria indartzea izan ziren. Eraberritze horrekin kolpismoa (otsailak 23ko kolpea urtebete lehenagoko kontua zen soilik) eta ejertzittoaren kutsu frankistadun beste ezaugarri nabarmenenak iraganeko gauza bihurtzea lortu nahi zuten (soldaduskako “istripu” nahiko arrunta mozkortutako ofizialak menpekoren bat tiroz hiltzea izaten zen).

Barne politikan ageriko paper interbentzionista eta atzerakoia galtzen joan zen heinean, mugetatik kanpora bideratu zuen ejertzittoa bere eginkizuna. Arraskatsua izan zen jokaldia, eztabaida publikotik aldentzeko estrategia bezala behintzat. Handik aurrera “ejertzittoa” esandakoan parte-hartze humanitarioak egiten zituen GKE (ONG) batez ari ginela zirudien.

Gaur egun, paradoxikoki, mundu mailan gero eta gerra gehiago eta odoltsuagoak daudenean, militarismoaren kritika aurrera eramango duen mugimendurik ez da ageri gure artean. Horrek lehenagotik genuen susmoa indartzen digu. Gure mugimenduaren jomuga gehiago izan zela garai eta leku zehatz bateko ejertzittoa; ez hainbeste ejertzittoaren ideia bera, gizartetik bereizitako egitura armatu egonkor bezala. Akaso azkeneko planteamendu horrek beste galdera ezeroso batzuetara garamatzalako. Nolako autodefentsa irudika dezakegu gaur? Nola babestu geure burua estatuaren eta kapitalaren erasoengandik? Nola lortu komunitatearen aurkako interbentzio militar bat “ez oso erakargarria” izatea Estatuarentzat?

John Hollowayk, zapatisten eredua aipatuz, gogoratzen digu erantzuna ezin dela mugatu arlo militarrean indarra indarraren aurka erabiltzera, eta zerikusi gehiago duela komunitateak gizarte hartu-emanak maila globalean ehuntzeko duen ahalmenarekin. Kontrakoa egiteak alde aurretik iragarrita dagoen porrot baterako pausu segurua dirudi, eta ez soilik gaurko armamentu sofistikatu eta teknologikoei guda-zelaian aurre egitea ia ezinezkoa delako. Komunitatearen defentsa egitura egonkor, banandu eta bereizi baten gainean uzteak,

kapitalismoak suposatzen duen bereizte-prozesuarekin (egilea eta salgaia bereiztea, ekonomia eta politika bereiztea, erakundeak eta gizarte zibila bereiztea...) bategitea dakar eta horrekin giza-harremanak, berriro ere, kapitalaren eta salgaiaren logikaren menpe errenditzeko hautua. XXI. mendean antimilitarismoa, izatekotan, antikapitalista izango da.

Dudarik gabe errazagoa da multinazionalen buruz idaztea balioari buruz egitea baino, eta errazagoa da balaber MMEren (Munduko Merkataritza Erakundea) aurka edo langabeziaren aurka protesta egitera kalera ateratzea lan abstraktuaren kontra egiteko ateratzea baino. Ez da burua asko nekatu behar diruaren banaketa ezberdin bat edo enplegu gehiago eskatzeko. Mila aldiz zailagoa da norbere burua kritikatzeko lan egin eta dirua irabazten duen subjektu den aldetik. Balioaren kritikak ez du onartzen munduko gaitz guztien erruduntzat "multinazionalak" edo "ekonomista neoliberalak" jo, eta ondoren norbere bizitza pertsonala diruaren eta lanaren kategorien baitan eramaten jarraitzea, "zentsurazko" izatea emateari uzteko beldurrez haiek ezbaian ipintzera ausartu gabe. Baina zentsuragabea bilakatu da sistema kapitalistari aurpegiatzea behar den beste lan eta diru ez ekartzea. Konponbide errazen garaia joan da.

Les Aventures de la Marchandise. Anselm Jappe

